

Compromisos de l'EASSB2030

Pla Estratègic Metropolità de Barcelona

El 2030 la dieta de la població de la regió metropolitana de Barcelona es basarà en un 60% en aliments de proximitat

Escala territorial d'actuació

Regió Metropolitana de Barcelona

Data prevista d'assoliment

Juny 2024

Altres organitzacions implicades

La concreció de la missió de l'alimentació saludable és el resultat d'un procés de reflexió compartida, el Barcelona Demà.

En el desplegament de la missió hi participaran - a més de les institucions fundadores del PEMB – les entitats adherides a la CARM en coordinació amb l'oficina conjunta de l'alimentació sostenible.

- [Relació d'entitats adherides a la CARM](#)

Descripció del compromís

L'alimentació ocupa un lloc cada cop més destacat en l'agenda estratègica de les ciutats. A partir de la Carta Alimentària de la Regió Metropolitana de Barcelona (CARM), **la proximitat s'ha identificat com a l'element a partir del qual es pot aprofundir en la resta de transformacions del sistema alimentari perquè sigui més sostenible, saludable i just**, i alhora esdevingui una activitat econòmica més rellevant i un factor de cohesió territorial.

L'experiència amb l'impuls de la CARM i la coordinació tècnica de la capital de l'alimentació sostenible del 2021, ens ha permès en el marc del nou pla estratègic de la regió metropolitana de Barcelona que posa el focus en la desigualtat social i territorial en un moment d'emergència climàtica - el **Compromís Metropolità 2030** – formular **la missió d'alimentació saludable** que planteja com "**garantir l'accés a una alimentació més saludable i sostenible per a tothom i a tot arreu**" (*trobareu els enllaços amb la documentació al final de la fitxa*).

Per arribar a desplegar el compromís per a 2030, el PEMB es compromet a constituir tres grups de treball amb els agents de l'espai de governança de la CARM, com a activadors dels diferents àmbits d'actuació de la missió.

Espais agraris:

- La creació d'un grup de treball d'espais agraris respon a l'àmbit d'actuació de la missió.
- **Producció sostenible:** La producció d'aliments a la regió metropolitana de Barcelona ha de tendir a un compliment cada cop major dels criteris de sostenibilitat. La proximitat hi contribueix

reduint l'impacte ambiental del transport, però també cal avançar en tres direccions: millor gestió de recursos, com l'aigua o el sòl; tècniques de producció més sostenibles, i protecció i recuperació de varietats locals

- En aquest grup es treballaran les mesures:
  - Enfortiment dels espais de gestió de les explotacions agrícoles (parcs agraris i similars)
  - Detecció i promoció d'estratègies de valorització de la producció de proximitat i ecològica, aprofitant sinergies amb altres activitats econòmiques de la metròpoli.
  - Creació de bancs de terres i vinculació amb figures com ara els contractes agraris i els espais Test.
  - Suport a estratègies de prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentari en totes les baules de la cadena.
- Aquest grup de treball es posarà en marxa amb representació des d'ajuntaments de la RMB que disposen de sòl agrari, els ens de gestió d'espais agraris i pagesia dels espais:
  - Parc Agrari del Baix Llobregat
  - Parc agrari de Sabadell (no estan adherits a la CARM més enllà de la diputació)
  - Anella verda de Terrassa
  - Parc Natural de la Serra de Collserola
  - Espai agrari de la Baixada Tordera (no representació a la CARM més enllà de la diputació)
  - Espai rural de Gallecs
  - Parc rural de Montserrat (no hi ha representació a la CARM més enllà de la diputació)
  - Espai agrari Cinc Sènies-Mata-Valldèix
- L'objectiu d'aquest grup de treball és el de fer feina en xarxa per a la protecció del sòl i dels sistemes agraris i la promoció de l'agricultura metropolitana, així com per l'increment de la sostenibilitat de les explotacions pel que fa a les pràctiques agràries, la gestió dels recursos, i la biodiversitat cultivada i dels sistemes de distribució i comercialització.

Compra pública alimentària

- L'establiment d'aquest grup de treball toca transversalment 4 palanques de la missió:
  - **Distribució i comercialització:** Els productes de proximitat solen tenir dificultats per arribar al mercat, fora del seu entorn més immediat. Cal comptar amb els canals de comercialització adequats i amb punts de venda que reconeguin i facin valer la producció local i apropin persones productores i consumidores.
  - **Consum responsable:** L'actitud – individual i col·lectiva – de les persones consumidores és clau per a la sostenibilitat del sistema alimentari, requisit bàsic per fer-lo també més saludable. Cal plantejar la nostra alimentació amb una mirada conscient i responsable, des de la compra fins a la gestió de residus.
  - **Dieta saludable:** La dieta tradicional basada en productes de proximitat, que normalment coneixen com “dieta mediterrània”, és una garantia de sostenibilitat i d'aportació dels nutrients necessaris, com també una manera de lluitar contra l'obesitat i altres patologies resultants del canvi d'hàbits alimentaris.
  - **Equitat en la cadena alimentària:** La garantia del dret a l'alimentació vol dir que siguin accessibles per a tota la població i que qui produeix aliments, qui els distribueix i qui els comercialitza pugui convertir aquestes activitats en el seu mode de vida, d'una manera equitativa i, sobretot, garantint l'imprescindible relleu generacional en la pagesia i una preus justos per a tothom.
- Concretament convergeixen en les accions:
  - Número 8. Utilització de la compra pública i incentiu als menjadors col·lectius per a la introducció progressiva de productes de proximitat i ecològics.
  - Número 9. Promoció de canvis legislatius que afavoreixin el consum de productes de proximitat i ecològics, com ara exempcions/bonificacions de taxes municipals o metropolitanes a la producció i comercialització.
- Aquest espai, format per administracions locals, centres de recerca i societat organitzada tindrà com a objectiu la capacitació tècnica per a les licitacions de compra pública alimentària basada

en criteris de sostenibilitat, la posada en comú de les estratègies municipals i llur expertesa, així com de difusió de la Llei Catalana d'Alimentació.

Re-definició de l'indicador de la missió d'Alimentació saludable del Compromís Metropolità 2030

- Aquesta missió és la següent:
  - El 2030 la dieta de la població de la regió metropolitana de Barcelona es basarà en un 60% en aliments de proximitat.
- Per assolir-la és necessari comptar amb dades concretes i desglossar amb rigor els conceptes de dieta, així com de proximitat de la capacitat productiva del sistema agrari per alimentar a la població de la regió metropolitana.
- Es proposa un grup motor amb les entitats de recerca que formen part de l'espai de governança per tal de disposar i socialitzar dades sobre els consums de la població de la regió metropolitana, definir un marc comú pel qual anomenem aliments de proximitat i establir una dieta base conformada pel percentatge més alt possible de productes de proximitat. Aquest percentatge s'establirà en funció d'un anàlisi exhaustiu de la capacitat productiva de la regió metropolitana i del destí final d'aquesta producció.
- La definició d'aquest indicador connecta amb la mesura 14 de la missió: Promoció de la recerca a través de l'Observatori Alimentari Metropolità de dades relatives a la demanda i oferta de productes de proximitat i ecològics.

Model de seguiment i avaluació

D'acord amb la formulació del compromís d'aquesta missió, el seu compliment s'haurà d'avaluar a partir de la revisió periòdica de les dades de les quals sorgeix la dada original.

Adicionalment, en el marc de l'espai de governança de la Carta Alimentària de la Regió Metropolitana de Barcelona es farà el monitoratge i la definició d'altres indicadors complementaris. Aquesta tasca es podria traslladar més endavant a un eventual Consell Alimentari Metropolità o similar.

Més informació sobre el projecte

- [Web del Compromís Metropolità 2030](#)
- [Document del Compromís Metropolità 2030](#)
- [Missió d'alimentació saludable](#)
- [Formulació de la missió d'alimentació saludable](#) (gràfic)

Alineació amb els objectius estratègics de l'EASSB2030

El plantejament de la missió d'alimentació està alineat amb els nou objectius de l'EASSB2030. Destaca:

- Objectiu 1: Incrementar la producció, venda i consum d'aliments de temporada, de proximitat, ecològics, de pesca sostenible i amb benestar animal, i la distribució en cadenes més curtes, justes i equilibrades
- Objectiu 2: Protegir, recuperar i promoure espais d'agricultura urbana i periurbana
- Objectiu 3: Promoure l'alimentació saludable, sostenible i segura per totes les persones
- Objectiu 9: Coordinar i mobilitzar els agents del sistema alimentari per dur a terme accions concretes i avaluables, vinculades a estratègies existents

